

Укладання цегли на вагонетки

На пресі-автоматі лише двоє робітників

Болехівський лісокомбінат

У вересні 1883 року було створено невелике кустарне підприємство, яке в основному випускало пиломатеріали, бочки, тару, примітивні меблі, інвентар та ін.

1912 року підприємство придбав надвірнянський шинкар Грифель. До Першої світової війни на підприємстві працювало 500 робітників. Основна продукція – пиломатеріали – експортувалися в Німеччину, Великобританію, Голландію. Особливо цінувався дуб скельний, дошки якого використовували при облицюванні комфортабельних пасажирських пароплавів на верфях Західної Європи.

1915 року завод згорів.

1920 року на фірмі „Грифель” виникає перший профспілковий осередок, яким керував Євстахій Андрусин. Страйки 22 року принесли успіх : 8 – годинний робочий день.

1939 року на базі фірми створено лісозавод, в склад якого входили лісопильно – деревообробний і бондарний цехи, невеликий тартак в Яммерсталі (Буковець). Дещо пізніше до заводу приєднано цех у Поляниці, який до війни належав австрійському підприємцю Райсу. (Дочка Райса відмовилась покидати Україну, коли німці організовано виїжджали на батьківщину восени 1940 року, вийшла заміж, народила сина. Чоловік загинув. Останні роки життя провела в великій нужді).

Перед початком Другої світової війни на заводі працювало 2150 робітників, 110 службовців, 32 інженери.

3 липня 1941 по серпень 1944 тривала фашистська окупація. Завод з невеликими перервами працював як державне підприємство.

3 вересня 1944 завод запрацював і до кінця року випустив продукції на 19 тисяч рублів.

1947 року розпочинається випуск меблів. Пиломатеріали й меблі були основною продукцією заводу. Варварські рубки величезних площ лісів на схилах гір призвели до частих повеней. Лісовідновні роботи розпочалися лише в другій половині 50-тих років.

1951 року на базі відділу лісоексплуатації створено ліспромгосп. З середини 50-тих розпочалося впровадження механізації важких ручних процесів. Заробітна плата залишалася дуже низькою. Робітничі сім'ї виживали за рахунок підсобних господарств. Кращі землі було забрано в колгоспи, робітникам виділялись найгірші.

1957 року об'єднано ДОК з лісотарним заводом і як наслідок виникає ліспромкомбінат, а через два роки шляхом приєднання ліспромгоспу – Болехівський лісокомбінат. 1960 року на комбінаті працювало 845 осіб.

1962 року здано в експлуатацію два корпуси меблевого цеху №3, їдальню на 70 місць, два двох квартирні та три чотирьох квартирні будинки.

1963 – введено нову котельню.

1964 – фанерний цех

1965 – лісопильний цех та профілакторій „Лісник”

1965 року ліквідовано вузькоколіяку, яка доставляла ліс-кругляк на комбінат. Колія була побудована ще перед Першою світовою війною. Болехівська вузькоколіяка проходила через Тисів, Поляницю, перед Козаківкою звертала в Лужки , далі в Слободу Болехівську, Витвицю та Гошів. В кожного потяга було 5 – 7 вагонів та один пасажирський. Дорога була спроектована так, що паротяг тягнув в гори пусті вагони – назад навантажений скочувався без парової тяги – дорога мала легкий нахил до низу. Перед водіями стояла проблема загальмовувати, гасити швидкість руху.

З середини 60 –тих комбінат перейшов на нові технології: використання плит ДСП та ДВП, лаконаливних машин та поліефірного лаку.

З 1959 по 1982 роки висаджено лісових культур на площі 5332 га

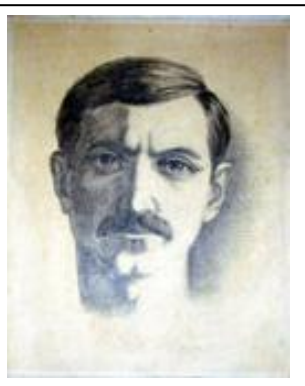
1970 року зведено новий консольно - козловий кран на нижньому складі. Здано два житлові будинки, дитячий садок „Веселка” на 140 місць.

З 1970 по 1975 збудовано цех спорттоварів, меблевий цех № 4, освоєно випуск спального набору „Галичанка”. Заробітна плата складала 140 – 160 рублів.

З 1980 – по 1992 завод освоїв випуск більше 200 видів продукції. Найбільш відомі спальні набори, лабораторні меблі, тенісні та бадмінтонні ракетки, хокейні ключки, сувеніри, заготовки для інших заводів, шпон лущений та струганий і т.д.

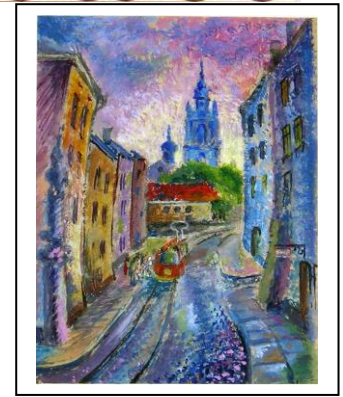
З 1994 на комбінаті починається занепад, причинами якого стають: брак обігових коштів, кількаразове подорожчання енергоносіїв, відсутність коштів для оновлення виробництва, низька купівельна спроможність населення, втрата ринків збуту, неконкурентоспроможність на міжнародному ринку, невміння керівництва працювати в ринкових умовах. Масове звільнення робітників та інженерів, розкрадання всього, що може мати якусь цінність призвело до повільної смерті колись найбільшого підприємства міста, на якому працювало 3,5 тисяч осіб, утримувалося біля 10 тисяч населення.

Станом на 2003 рік завод перебуває в стадії банкрутства: зміни власника та керівництва.

Мацьків Євген Богданович

Народився в 1956 р. в с.Підбереж. У 1973 році закінчив Долинську дитячу художню школу. Навчався в Львівському державному інституті прикладного та декоративного мистецтва (нині Академія мистецтв). 10 років викладав в Болехівській дитячій художній школі. Зараз працює дизайнером меблів та інтер'єрів. Розроблені проекти кафе, барів у Болехові, Стрию, Львові. Роботи в приватних колекціях України, Польщі та Росії.

Робітники фабрики крісел

Дизель-електростанція на фабриці "Грифель" 30-ті роки

40-ві...

Столярі:

50-ті...

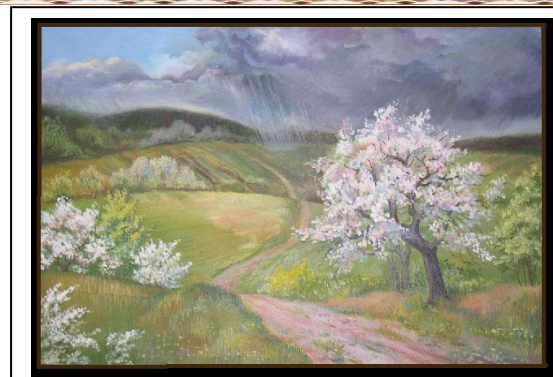
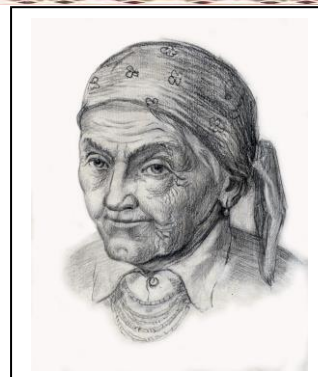
Нижній склад 1952 рік

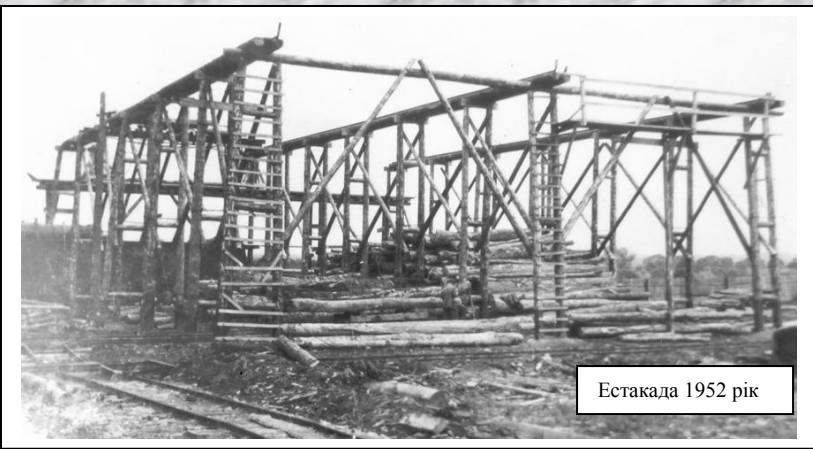

Бондарі 40-вих...

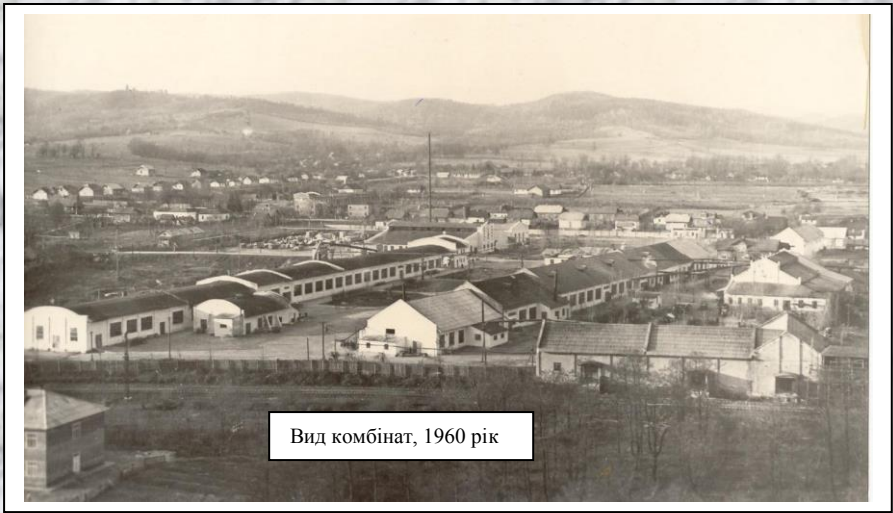

60-ті...

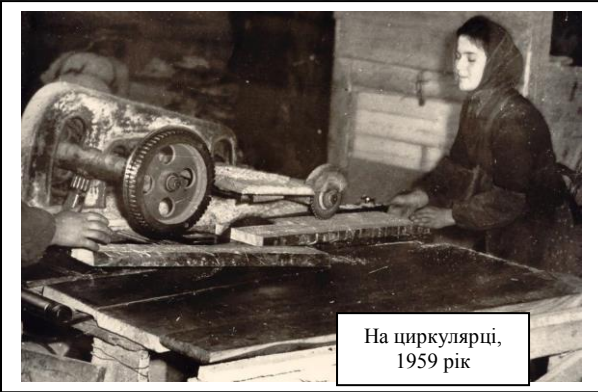

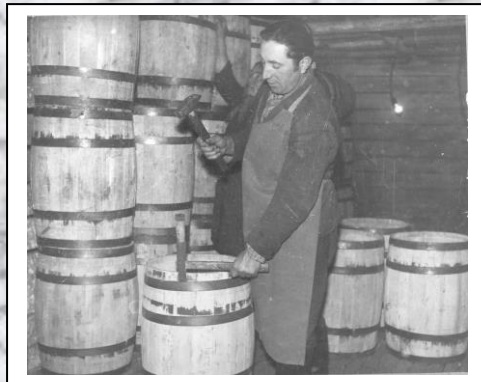
Естакада 1952 рік

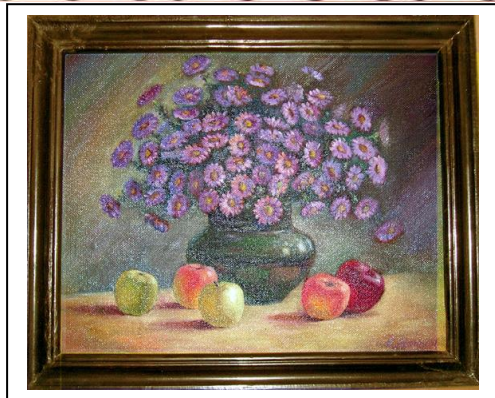
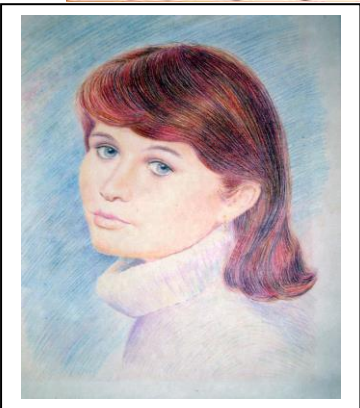
Вид комбінат, 1960 рік

На циркулярці,
1959 рік

Лакувальниця

Такі підводи вироблялись ще 1962 року

Трелювання лісу

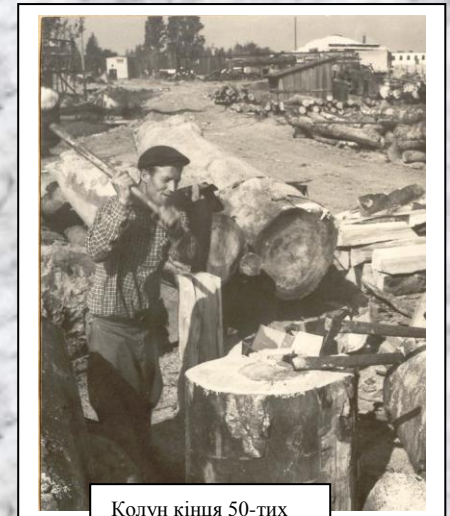
Самонавантаження

Така техніка залишала після себе місячні пейзажі... (За Австрії в лісі не можна було працювати з підкованим конем)

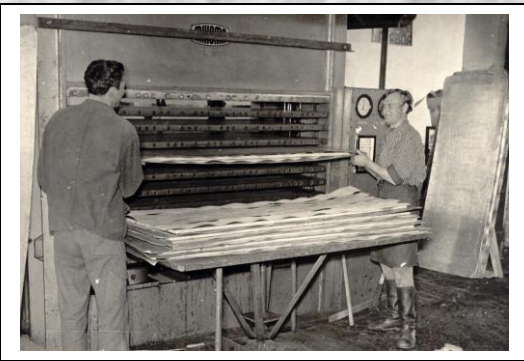

Переробка гілок на технологічну тріску

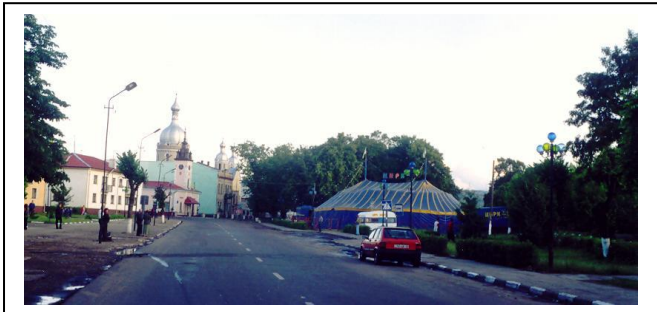

Колун кінця 50-тих

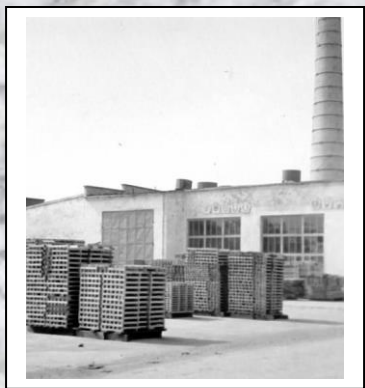

Колективи художньої самодіяльності лісокомбінату

Контора БЛК

Проводи в армію, подарки вручає М.Чекан

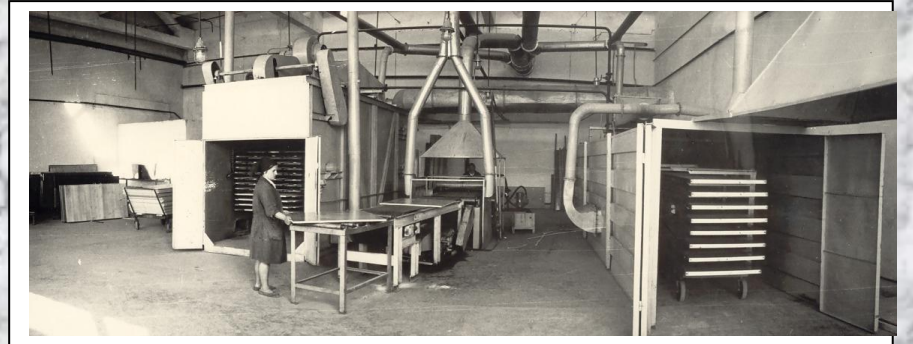
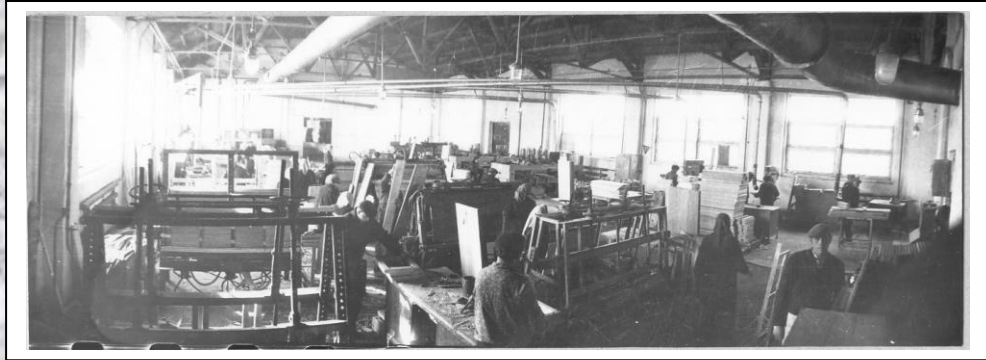

Вручення трудових книжок

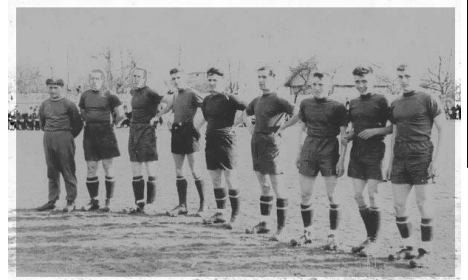

В президії: директор ЛК Висотюк, парторг Ніколаєв, голова профкому Гібель, юристконсульт Павлик

Футбол

*М. Болехів стадіон "Карпати"
14. 8. 1988р "Карпати" — "Дніпро"
Болехів Київ
1 — 2*

*"Карпати"
Болехів 28. 8. 2000р.*

Відкрите акціонерне товариство “Шкіряник”

Перші гарбарні - дрібні кустарні підприємства - появились в Болехові в середньовіччі. У другій половині XIX ст. на берегах прокладеної Малинівки виникає низка цехів, що перебували в руках приватних власників. Всі процеси гарбування (виправленню) шкіри виконувались вручну. Таких дрібних підприємств налічувалося біля трьох десятків.

В 1939 році на базі кількох кустарних підприємств створено шкір завод та промартілі "Перемога" та "22-річчя Червоної Армії".

У повоєнний час на території нинішнього шкір заводу діяв завод №17, а по вул. Котляревського (нинішня територія соко-екстрактного заводу) завод №16. На підприємстві №17 було зольно-дубильне виробництво, яке розміщалося у низькому маленькому приміщенні зі сліпими віконцями. Цех мав у своєму розпорядженні 3-4 дубильні барабани, 2 ручні преси, двоїльну і розвідну машин, жирувальний барабан. На другому поверсі знаходився викінчувальний цех.

Після війни 1941-45 років завод почав будуватись і ручна праця замінювалась на механізовану. В 1956 - 60 роках було побудовано цех переробки спилку підкладочного, в 60-70х роках були побудовані нові корпуси виробництва, де розміщувались зольно-дубильний, викінчувальний цехи, паросилове господарство, трансформаторна підстанція, склади: хімічних та допоміжних матеріалів, сировини. В 1974 році побудовано очисні споруди.

Якщо в 1950 році підприємство випускало до 1000 тис.дм² шкіртоварів за місяць (це були юхтові та тверді шкір товари) то в 1985 році підприємство випускало вже 7000 тис.дм² в місяць. Змінився асортимент продукції, з 1974 року розпочало випуск хромових шкіртоварів переважно для виробництва взуття. 1976 року завод приєднано до Івано-Франківського шкіряного об'єднання імені 40-річчя Жовтня і як філіал функціонував до 1 грудня 1993 року.

В 1994 році на заводі було створено відкрите акціонерне товариство ВАТ "ШКІРЯНИК". Частина акцій заводу викупили на торгах італійські підприємці. Акціонування закінчилось в 1996 році. З цього часу розпочалось нове життя Болехівського шкір заводу:

розпочинається реконструкція підприємства, повністю оновлюється асортимент продукції, будується новий викінчувальний цех, цех вет-блу, розширюється зольно-дубильний цех (жирувальне відділення), поліпшується робота очисних спо-

руд, організовано полігон для складування і захоронення промислових відходів, замінено технологічне обладнання.

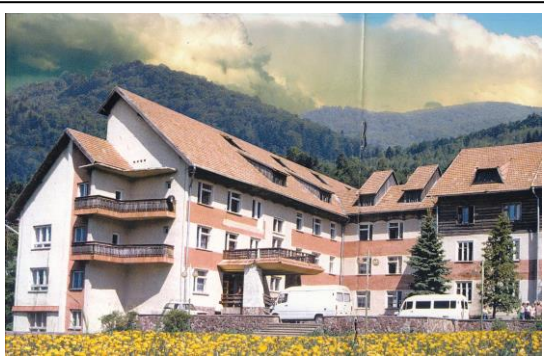
Зараз обсяг виробництва складає 30-35 млн. грн. в рік. Випуск продукції в натуральному виразі складає: хромових шкіртоварів - 17-20 млн.дм², спилкових шкіртоварів - 13-15 млн.дм², напівфабрикату "ВЕТ-БЛУ" - 17-20млн.дм².

В 2003 році розпочато будівництво цеху для виробництва спилка, реконструюється паросилове господарство і на цьому практично реконструкція підприємства завершиться. На реконструкцію вже використано до 2 млн.грв в оборотні кошти. вккладено 10 млн.грн., одержано в оренду обладнання на суму 2925 тис.грн.. На підприємстві працює 250 чоловік. Готову продукцію підприємство реалізує і основному в Україні. З реалізованої в Україні продукції 90% поставляється спільному українсько-італійському підприємству "РІФ-1", яке знаходиться в м. Києві, решта 10% приватним підприємствам та підприємцям. Напівфабрикат "ВЕТ-БЛУ" реалізується в Італію. Адміністрація ВАТ "Ш К І Р Я Н И К" постійно надає матеріальну допомогу школам міста та навколишній сіл, дитячим садкам, міській та сільським радам, міліції, громадським організаціям, працівникам підприємства, пенсіонерам, громадянам міста.

ВАТ "Ш К І Р Я Н И К" є провідним підприємством міста, найбільшим платником до бюджету міста.

Зліва: технолог – П. Лотті, голова правління – Г. Ротеллі, технолог – В. Тецца, заступник голови правління - Марія Хомин

Директор Юзьків Й. Д.,
1946 рік

Адміністрація заводу,
кінець 50-х років

На демонстрації, 1961 рік

Заводський ансамбль, 1957 рік

1961 рік

Управлінський апарат, 1951 рік

Процесія

Кінець 50-х років

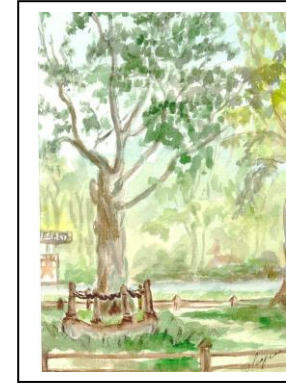
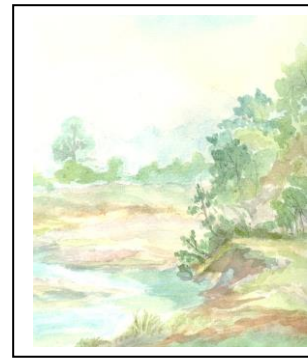
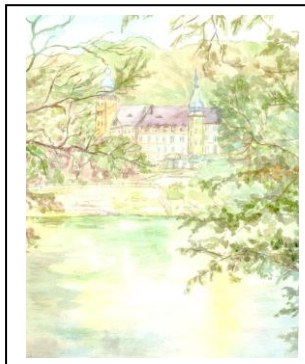
1981 рік

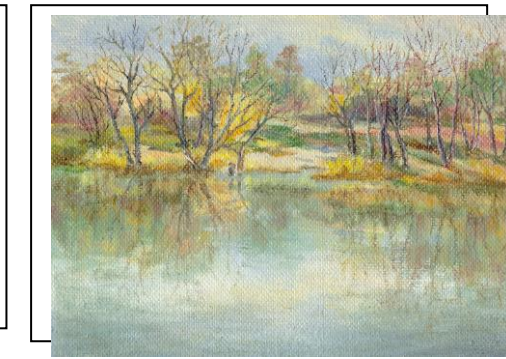
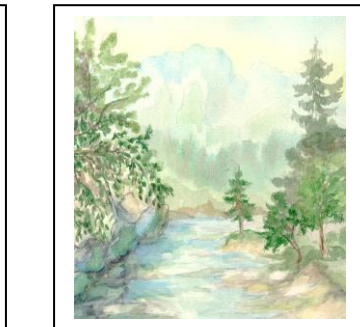
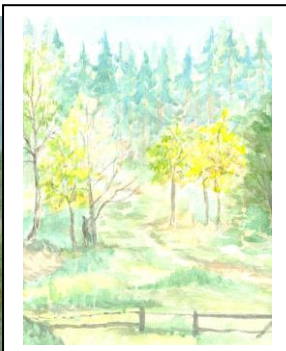
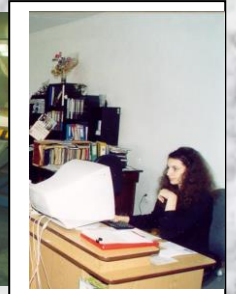

1977 рік

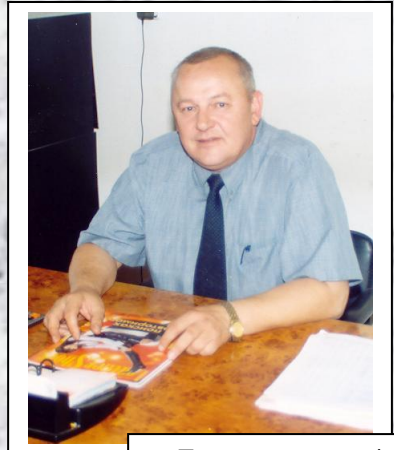

Жодік Ярослава Йосипівна (1923 – 1994), з родини Шипош, закінчила Стрийську гімназію, Львівський медичний інститут (1951), працювала лікарем, а по виході на пенсію – активна учасниця Асоціації художників – аматорів. Виставки робіт відбулися в Болехові та Івано-Франківську. Працювала в техніці акварель та олійний живопис.

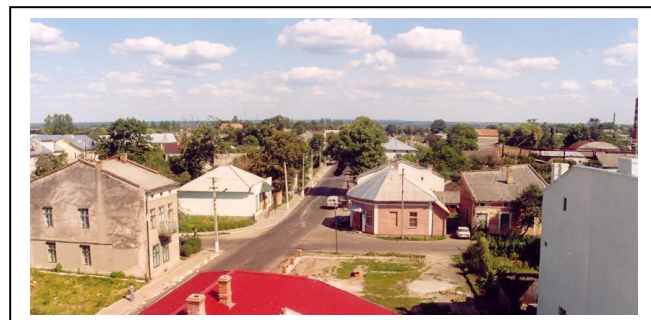

Товариство з обмеженою відповідальністю фірма "Елрун" працює з 1991 року.

Голова правління
Богдан Якимчук

Перший голова правління
Зіновій Пігач

Темп

Засновник і керівник І.ВисилинН

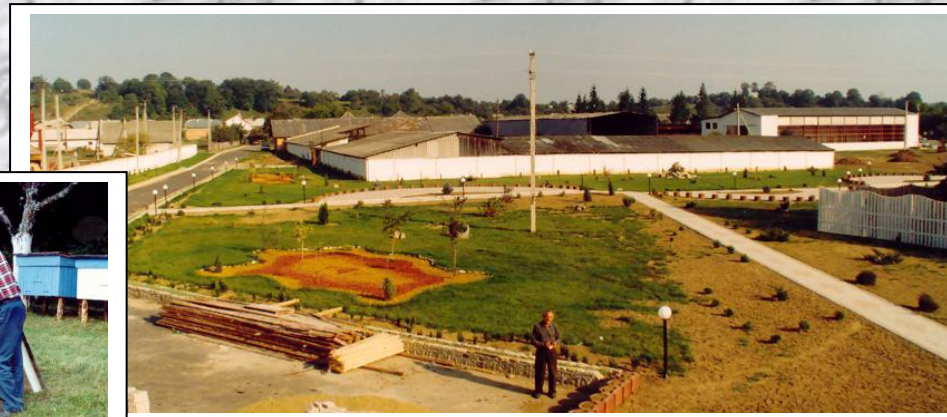
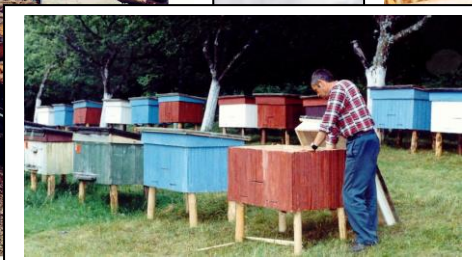
Одне з перших підприємств, створених за роки незалежності. Готова продукція підприємства відправляється за кордон. Працює біля 50 осіб.

Держлігосп

Єдине державне підприємство міста створене в першій половині 90-их. Крім охорони та відновленням лісів активно займається переробкою деревини. Незмінний від часу створення керівник Держлігоспу Михайло Яремко біля нової контори підприємства

Директор технікуму
Юрій Черневий

Болехівський лісогосподарський технікум – наймолодший державний заклад серед сучасних вищих навчальних закладів 1-11 рівня акредитації Прикарпаття. Створений на базі колишньої

Педагогічний колектив
Болехівського лісогосподарського технікуму

Академік
Юрій Третяк дирек-
тор лісової школи
1944 року

Випускники лісової школи
1943 року

Перед випускниками виступає
професор Я. О. Сабан.

Тадеуш Фабіянський
Магістрат

В магістраті вільного королівського міста Болехова було не дуже просторо. Складався той одноповерховий будинок з зали нарад Міської Ради і двох невеликих кімнат. Пахло в ньому старими паперами і тютюновим димом, який в'ївся в документи і порт'єри. Стіни зали нарад були помальовані на червоно, і на червоному тлі вирізнялися золоті еси та золоті рами портретів міських достойників... Посередині стояв довгий стіл, а при ньому два ряди крісел з високими різьбленими спинками.

Зовні магістрат виглядав дуже скромно, не мав другого поверху, як деякі камениці на ринку, але мав зате невисоку вежу з годинником. Годинник на п'ять хвилин випереджав залізничний годинник, звідси міщани ділилися на тих, які жили за часом магістратським, і тих, які надавали перевагу часу залізничному.

В магістратській прибудові розміщувалася міська поліція, арештантська на одну особу, а також пожежна сторожа. Бочка на колесах та помпа стояли в прибудові в магістратському дворі.

Особливе захоплення викликали в мене – підлітка – міські поліціанти... На головах носили конфедератки, при боці криві шаблі. Особливо подобались мені шаблі. Завжди, коли доводилось співати патріотичних пісень, в моїй уяві виникали саме шаблі болехівських поліціантів. Не були вони тими з пісень, бо часом волочилися по землі й поліціанти мусіли притримувати їх рукою.

В кімнаті поліції на стіні висіли грізні гвинтівки, з яких стріляли на костельнім дворі на пасху, і великий бубен.

- Навіщо бубен? – питає вахмістра Кміцка.
- Для оголошень. Бачиш ось палички, спочатку ними треба бити в бубен, а відтак оголошувати.
- Що то значить "оголошувати"?
- Колись дізнаєшся – усміхався у вуса – коли будеш старшим.

Я зрозумів заки зістарівся. Десь через місяць від тої розмови я повертався додому через ринок. Посередині збіговисько, а над усіма поліціант з бубном на животі й паличками в руках. Стінки бубна в червоно–білі смуги. Берковський бив паличками в бубен позирав на нас згори, а сильний вітер розвівав його вуса. Ох, той бубен, ті вуса, та шабля!... як я хотів стати таким поліціантом!

Вітер звівав в протилежний бік голосні згуки, а ті, що долітали до мене нагадувало щось з наполеонівських баталій, про які мені читала тітка Марина...

А коли удари стихли, Берковський взяв до рук аркуш паперу і почав читати могутнім голосом. Пороте, проклятий вітер відносив вдаль більшість його слів, почув лише окремі слова: королівського вільного...повідомляємо...кільцювання безрог...під карою штрафу...

Невеликими вони були, але завжди чимось!

Того дня я вирішив, що вдень і вночі буду вчитися аби дорівнятися до Берковського. Бити в бубон також треба навчитися.

Важко буде, але колись в скорім часі стану на ринку з бубном і паличками, а вся сім'я буде плакати з радості, що так гарно б'ю паличками і так добре читаю, і маю красиву шаблю.

Але де я візьму такі вуса, які має Берковський? Буду за них молитися зранку і ввечері.

(переклав з польської В.Луцик)

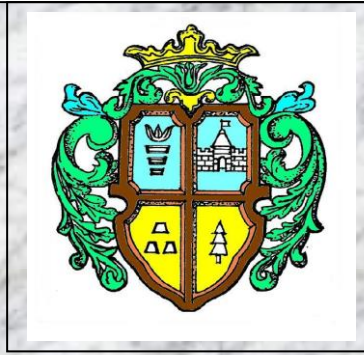
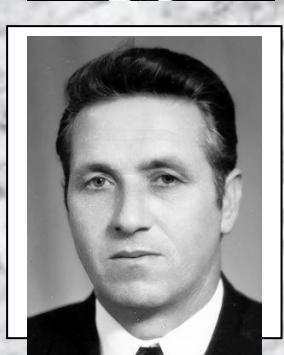
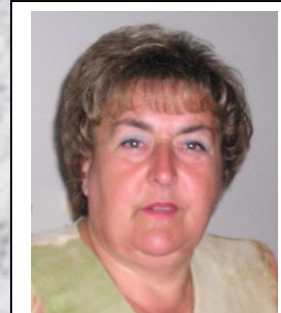
Міські голови
різних часів

Перший ряд:
Йосип Малендевич (1946 р.),
Микола Мироненко (1953-55 рр.),
Василь Луцик (1990-92 рр.),
Йосип Філіпович (1982-88 рр.),

Другий ряд:
Емілія Костів (1945-46 рр.),
Юрій Марусин (1965-75, 80-82 рр.),
Ольга Мельникович (1992-94 рр.),
Мирон Чекан (1988-90, 94-98 рр.)

Третій ряд:
Станіслав Савич (1944 р.),
Михайло Мельник (1975-80 рр.),
Роман Кобецький (1998-2000 рр.),
Володимир Стебницький (2001-...)

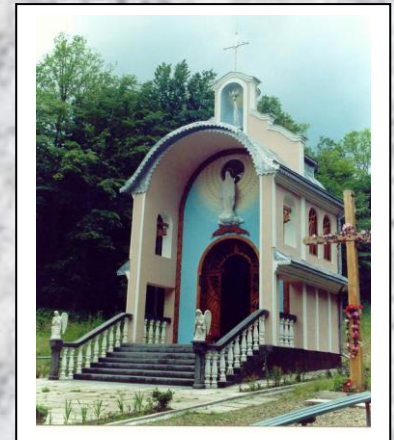
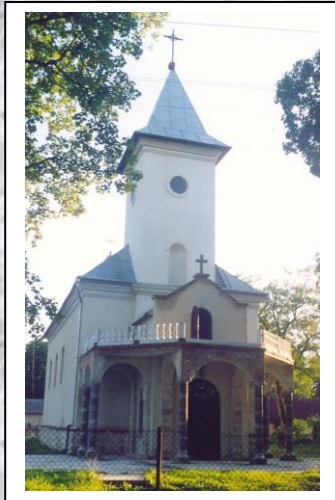
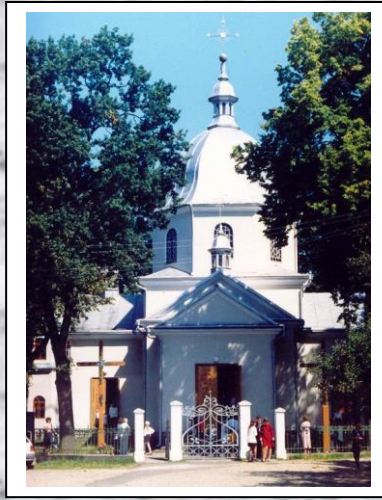
Міські голови повоєнного
часу

Власенко І. А. – 1944-45 рр.
Квасни шин Д.М. – 1945 (квітень-липень)
Луговий В. – 1945 (вересень)
Псеха З.Т. – 1946 – 47
Ярош І.М. – 1947 –48
Кальмук І.Ф. – 1948 – 49
Стеців П.А. – 1949 (травень)

Піх Ф.Н. 1949 - 50
Ярош І.М. 1950 - 53
Павлюченко Ф.І. – 1955 -56
Юзьків В.І. – 1956 (квітень – липень)
Лендя І.В. 1956 -61
Заремба Л.Г. 1961 - 63

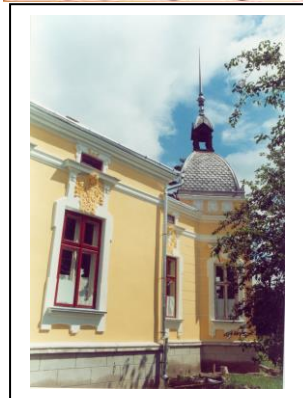
Апарат міськвиконкому, 2003 рік

лікарня

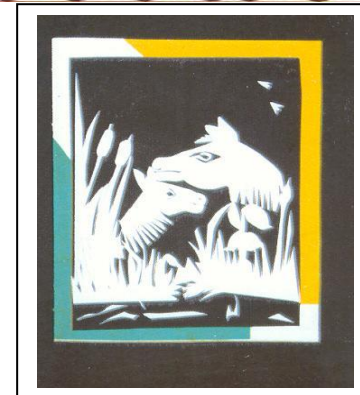

Педагогічний колектив середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 1, 2002 рік

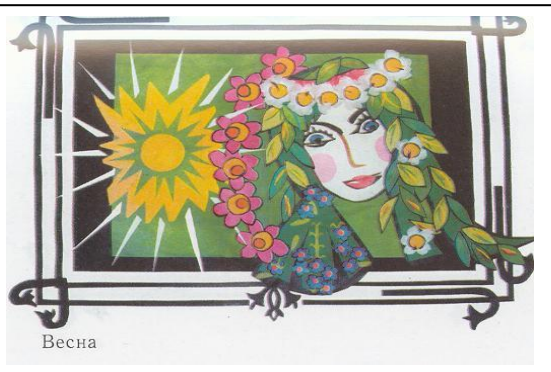

Марта Соболь-Чопик

Народилася в Болехові. Після закінчення Київського педагогічного інституту працювала логопедом в обласній дитячій лікарні Тернополя. З цим містом вона назавжди пов'язала свою долю. Там вийшла заміж, виховала двох дочок. Там прийшло до неї творче натхнення, там вийшли її поетичні збірки, дитячі книжечки-розмальованки, відбулися творчі вечори, презентації книжок, „Це потрібно мені для життя” та „Чом в душі вогонь не гасне?” та сімох книжок для дітей. Другим захопленням М.Чопик є витинанки, аплікації та маски. Автор посібника для логопедів.

Педагогічний колектив середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 2, 1997 рік

Весна

Міська організація
"Пласт"

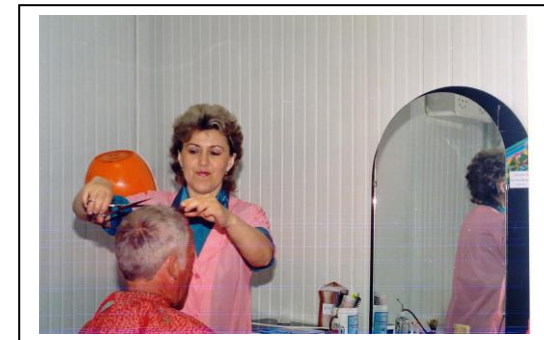
Олександр Буллюк (1911 – 1993) - народний умілець, різьбяр, художник-колекціонер. В його домі була бібліотека, де переважали енциклопедичні видання 19 століття, серед них рідкісна “Велика німецька енциклопедія” у 20 томах, “Загальна історія світу” та інші. Роботи О. Буллюка (картини, тарелі, шкатулки, столи різних розмірів та конфігурацій.) стали окрасою палаців, банкетних залів, ресторанів на Прикарпатті. Окремі витвори є в Чехословаччині, Канаді, Польщі.

Омелян Кушнір – лікар-хірург, активний громадський діяч, член Просвіти з часу її відродження, депутат міської ради першого та третього демократичних скликань. Народився 12 січня 1930 року в с. Осмолода Рожнятівського району. Вчився у приватній митрополичій школі. Після закінчення середньої школи у 1944 році навчався у Станіславському медичному інституті. Працював головним лікарем у дільничних лікарнях сіл Слобода Болехівська та Витвиця. З 1958 року - завідувач хірургічним відділенням Болехівської міської лікарні. Помер 29 січня 2003 р.

Іван Ступницький (1893 – 1968) народився на Львівщині, закінчив Віденський університет географічний факультет. Вчителював у Долині, Калуші в селах Рожнятівщини. З 1944 року в Болехові. Викладав алгебру, геометрію, тригонометрію. Брат Івана Ступницького Михайло воєн УГА розстріляний більшовиками біля Одеси, другий брат Степан магістр права. Іван Ступницький виробив свій стиль та своєрідну методику викладання математики, його виклади учні сприймали набагато легше ніж в інших вчителів. Завжди точний, коректний не терпів недбальства, невихованості. Був взірцем українського інтелігента, що зумів вижити за важких обставин, вистояти як Людина, не плазуючи перед брутальністю більшовиків, не йдучи на жодні компроміси з совістю.

Орест Жарський – буровий майстер. З 1952 року працював в Болехівській нафторозвідці, з 1958 – в Болехівській конторі розвідувального буріння, а з 1970 – в Долинському УБР. Все трудове життя присвятив розвідуванню та освоєнню нафтових родовищ нашого краю. 1975 року бригада, яку він очолював, встановила рекорд не лише в Союзі, але й у Європі: на родовищі “Шевченково-1” досягнуто глибини свердловини 7522 метри. За успіхи в праці йому присвоєно звання Героя Соціалістичної праці, нагороджений двома орденами Леніна та орденом Жовтневої революції.

Підприємці, які вносять вагомий в розвиток міста міста

Ігор Васи́линин

Оксана Стебницька

Роман Креховецький

Роза Ленгевич

Зеновій Коник

Василь Чудик

Микола Головенко

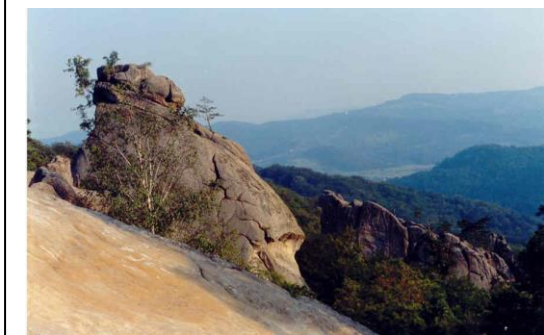
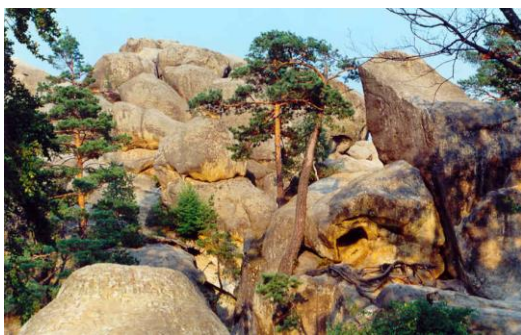
Дарія Тимків

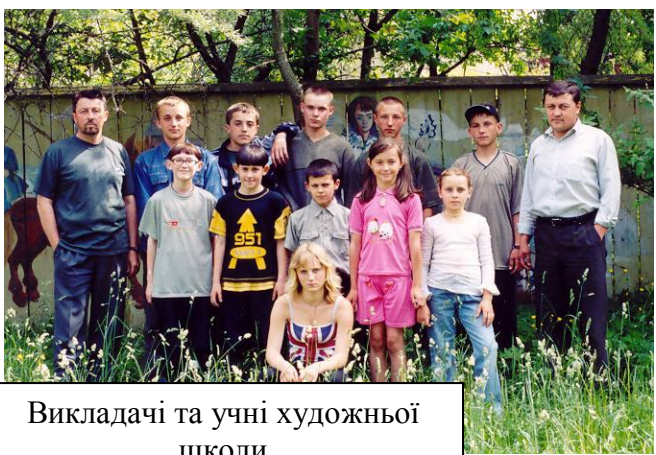

Василь Яцяк

Володимир Кушпета

Викладачі та учні художньої школи

Вироби учнів комбінату

В день святкування 25 річчя МНВК

